

ОБУЧИТЕЛНА ПРОГРАМА ЗА МЕНТОРИ В УЯЗВИМИТЕ ОБЩНОСТИ

Проект № 2017-1-IS01-KA204-026516

Настоящият проект е финансиран с подкрепа от Европейската комисия. Настоящият документ отразява виждането на автора и Комисията не може по какъвто и да било начин да бъде считана отговорна за използването на информацията в него.

Договор № 2017-1-IS01-KA204-026516

ПРЕДГОВОР

Партньорите по проект INTERFACE са подбрали и обосנוвали избора на 3 до 5 общности във всяка партньорска страна, които да участват в провеждане на обучения на местни ментори, насочени към целеви групи от общностите, предприемачи и други креативни и проактивни личности в избраните общности, което ще повиши техните умения в сферата на коучингът и комуникацията. Участникът в обучението на местни ментори ще усвои умения по какъв начин да използва методите за коучинг и ще получи информация относно възможностите и методите, свързани с иновациите, разработването на проекти и получаването на финансиране.

Настоящият документ представя „Обучителна програма за ментори в уязвимите общности“, която може да се приложи към всяка уязвима общност, както в партньорските държави, така и извън тях. Учебното съдържание ще бъде публикувано на уебсайта на проекта на английски език.

Консорциумът по проект INTERFACE

Януари 2018 г.

Съдържание

Обучителният курс – общ поглед.....	4
Профил на курса	5
Резултати от обучението.....	7
Структура на курса – учене, обучение и оценяване	8
Мониторинг и последващи действия	9
Обучителни модули	9
Библиография	11

Обучителният курс – общ поглед

„Обучителната програма за ментори в уязвимите общности“ представя курс, който включва между 100 и 120 часа обучение и е еквивалентен на 4 ECTS кредита (EU, 2017). Курсът попада в ниво 5 на Европейската квалификационна рамка (ЕКР). Обучаемите придобиват всеобхватни фактологични и теоретични знания, свързани с местното развитие в нестабилните/уязвими общности (Nordregio, 2017), както и такива, свързани с практически методи за коучинг, приложими в общността¹. Обучаемите получават набор от когнитивни и практически умения, необходими за разработване на творчески решения на абстрактни проблеми, използвайки методологиите за коучинг и груповата работа. Курсът може да бъде изнасян в рамките на бизнес или управленски обучителни програми.

В края на курса, компетенциите на обучаемия ще включват способността да се справя с разнообразните ситуации при обучението на хора и групи в уязвимите общности и да работи върху креативни решения във връзка с разрешаването на общностите проблеми и насърчаване на иновациите. Те ще бъдат обучени и инструктирани как да осъществяват непрекъснат преглед на своите собствени и чуждите резултати.

Наред с всички останало, курсът е разработен на базата на 2 от 8-те ключови компетенции за учене през целия живот, а именно, компетенции 6 и 7, както следва (EU Lifelong learning, 2017):

(6) Социални и граждански компетенции, като поставя фокуса върху знанията, уменията и нагласите, необходими на менторите в уязвими общности да провеждат както индивидуални, така и групови обучения под формата на семинари в общността. Обучаемите ще се научат как да разпознават различни нагласи, да търсят и насърчават разнообразни и алтернативни гледни точки и да използват методи за коучинг като активно слушане, задаване на въпроси и поставяне на цели в рамките на своята общност и наставяването от тях лица. По отношение на семинарите, обучаемите ще се научат как да улесняват и насърчават колективното поставяне на цели, дискусиите, комуникацията и разработването на идеи, планирането и оценката на риска.

(7) Предприемачески компетенции, във връзка с това, че обучаемите ще наставяват местни предприемачи и ще придобият знания за това какви продукти и/или услуги се предлагат/търсят на местно равнище. Посредством коучингът и обучителните семинари, те ще придобият лидерски и обучителни умения, като способността да се зачита мнението на другите и да им се делегират отговорности е ключът към успешният коучинг в общността.

---

¹ Нестабилността е частично дефинирана в описанието на уязвимостта, дадено в Nordregio.

Ключовият елемент от обучението на менторите в общността е усвояването на методи за коучинг. Принципът на коучинг е творчески процес, който вдъхновява бенефициентите, тоест групите и предприемачите в общностите, да максимизират своя личен и професионален потенциал.

Ролята на всеки ментор е активното слушане, задаването на открити и силни въпроси и оказването на помощ на хората да търсят свои собствени решения, като гарантира и дава ясно да се разбере, че хората притежава собствеността и отговорността върху своите идеи, решения и тяхното изпълнение. Този подход е от решаващо значение, тъй като акцентът е върху само-овластяването в уязвимите общности, които искат да дефинират и постигнат своите собствени цели (International Coach federation, 2017).

Профил на курса

Обучението на ментори в уязвимите общности включва подбор на участници, групови сесии (ГС) / присъствено обучение, разширени домашни задания (ДЗ) и последващ период на практически коучинг. Финалното задание за всеки обучаем ще включва организирането на семинар в една от уязвимите общности. Между груповите сесии обучаемите комуникират и представят своите проекти, използвайки социалните медии и уебсайта на проекта. След завършване на курса, обучаемите ще продължат да използват своите умения и компетенции, за да предоставят коучинг и насърчават иновациите и предприемачеството в своите общности.

Участници в обучението на ментори в уязвимите общности, подбрани въз основа на представена автобиография, могат да бъдат:

- а. членове на заинтересовани страни и на местни групи във всяка общност;
- б. хора, ангажирани в дейности, свързани с местното развитие в уязвими общности;
- в. медиатори в общностите;
- г. предприемачи в общностите.

Първоначално, участниците в обучението се подбират чрез интервюта и / или въпросници, фокусирани върху тяхната отдаденост, умения и опит, свързани с развитието и ситуацията в общността. Така, целевата група на обучителният курс са хора, които живеят в или работят директно с избраните уязвими общности. Фасилитатори, които работят със

заинтересованите страни от общността ще имат за задача да наблюдават процеса на подбор.

Ролята на менторите в общността предполага, че кандидатите трябва да притежават:

- Достатъчно добре развити общи коучинг умения;
- Познания за демографските и социално-икономическите характеристики на местната общност, както и за специфичните проблеми на установените пропуски в уменията на нейните членове;
- Подходящи комуникационни умения за установяване на контакт с конкретната целева група и за предоставяне на ефективна коучинг подкрепа.

При подбора ще се вземе предвид, че участниците ще трябва да бъдат готови да вложат допълнителното време и усилия, необходими за активно участие и предоставяне на коучинг в собствената им общност. Участниците няма да получат заплащане за участието си в курса, въпреки че някои от тях могат да използват участието в курса като част от обучението си на работното място, ако са наети от местни заинтересовани страни. Всеки участник ще подпише договор за обучение / коучинг преди участието си, в който ще са включени продължителността на обучението, както и задачите и отговорностите на съответния обучаем. Ако участниците не завършат обучението си, те няма да могат да придобият ECTS кредити за своето участие, нито да предоставят коучинг на общността, свързан с обучението по проект INTERFACE. Фасилитаторите на обучението на ментори трябва да бъдат особено добре запознати с необходимостта от мотивиране и проследяване на участието на менторите и резултатите от домашните задания, тъй като повечето участници отделят от собственото си време и ресурси за обучението.

Груповите сесии (ГС) включват представяне на най-добрите практики, свързани с проекти и инициативи в общността и ключови умения за подкрепа на предприемачеството и иновациите в общностите. Методите и упражненията за коучинг ще бъдат пилотно приложени в рамките на групови сесии и обучения между присъстващите занимания в общността.

Най-добрите практики, обученията и семинарите в общностите ще включват следните ключови теми и подходи въз основа на резултатите от проект FIERE, в т.ч. наръчниците за инструктори и обучаеми (FIERE, 2017):

- да се повиши разбирането на обучаемите за ролята на креативността и иновациите в развитието на общността;

- да бъдат обучени участниците в аналитично мислене и находчивост и тяхното подобряване чрез личен и групов коучинг;
- да бъдат обучени участниците в уменията лидерство и устойчивост, за да могат те успешно да използват коучинга за насърчаване на иновациите в общността.

На участниците в обучението ще бъдат представени резултатите от анализа на несъответствията в уменията в уязвимите общности, за да могат те да развият свой собствен работен процес и работен план по време на своето обучение, включително разработване на местен казус, който да бъде представен на другите участници и фасилитаторите, посредством социалните медии. Казусът ще има за цел да демонстрира наличната подкрепа за иновациите, профила на обучаемите, съществуващите знания и тяхната фокусна област в обучението, като целева група, област на експертизата и т.н.

Обучението на менторите ще включва присъствено обучение за активно слушане, коучинг присъствие, задаване на силни въпроси, проектиране на действия, целеполагане, планиране и отчетност. Обучаемите ще разсъждават върху и ще представят собствените си личностни ценности, ключови коучинг ценности и ценности на общността. Окончателният проект ще се състои в организиране на семинар в общността, където ще се използват методологии за коучинг, обучителни тематички и открита комуникация, за да се улесни целеполагането, планирането и иновациите в рамките на дадена общност (Openspace World, 2017). Резултатите от семинарите ще бъдат разпространявани в общностите посредством използването на социални медии и уебсайта на проекта/курса, докато обучаемите ще продължат да предоставят коучинг и да работят с предприемачи и общностни групи след успешно завършване на курса.

Резултати от обучението

Участниците в обучението на ментори в уязвимите общности ще постигнат следните резултати:

- организиране на семинари в общността, в сътрудничество с ключови заинтересовани страни, фасилитатори и партньори във всяка страна/общност.
- осъществяване на коучинг в уязвимите общности, включително предоставяне на информация за наличната подкрепа и финансиране в общностите.
- работа в мрежа с ментори в уязвимите общности в други общности/държави.

Акцентът в рамките на обучителната програма за ментори в уязвимите общности ще бъде върху разпространението на знания за съответните методи за подпомагане и коучинг, за да се даде възможност на бенефициентите/менторите в общността да работят с цели общности, отделни лица и групи за:

- създаване на социални предприятия, микро или малки фирми;
- превръщане на бизнес/социални предприемачески идеи в проекти;
- реализиране на проектни идеи;
- изготвяне, изпълнение и управление на проекти;
- идентифициране на възможности за финансиране и кандидатстване за безвъзмездно финансиране;
- създаване на публично-частни партньорства и др.

Резултатите от обучението ще бъдат свързани със създаването на мрежа от ментори в уязвимите общности, които да работят заедно за повишаване на иновациите, предприемачеството и обществената ангажираност в уязвимите общности в Европа. Като част от резултатите се предвижда също продължаване на предоставянето на коучинг от страна на менторите, участвали в обучението, идентифициране и разпространение на добри практики, както и привличане на нови кандидати за участие в обучителната програма за ментори в уязвимите общности, разработена по проект INTERFACE.

Структура на курса – учене, обучение и оценяване

Курсът ще бъде структуриран както на централно, така и на местно равнище, под формата на:

- Общо обучение по методологии за коучинг, предприемачество, общностно развитие и методи за улесняване на откритата комуникация. Обучителните материали ще бъдат изготвени централизирано на английски език, впоследствие преведени на езиците на участниците и допълнени с дистанционно обучение. Всички материали ще бъдат публикувани на уебсайта на проекта и ще бъдат популяризирани чрез социалните медии.
- Децентрализирано/персонализирано обучение на ментори, свързано с идентифицирани местни потребности от умения и характеристики на членовете на

общността. Материалите ще бъдат изготвени от фасилитаторите, в сътрудничество с местни заинтересовани страни и участващи учебни институции.

Местните фасилитатори ще подготвят материали за източници и процедури за финансиране, национални и европейски програми за насърчаване на предприемачеството, социалното предприемачество, местните производства и други проекти, насочени към нуждите на регионалното развитие и др. Обучението/коучингът ще се осигурява от подходящо подготвени фасилитатори и заинтересовани страни от общността.

Оценката на резултатите от обучението ще бъде текуща през цялата му продължителност, тъй като предоставянето на обратна информация на обучаемите за собствените им постижения ще бъде от решаващо значение за изпълнението на домашните задания, предоставянето на пилотни коучинг услуги и резултатите от семинарите в общността. Оценяването ще се провежда на фазата на подбор на участниците в обучението и по време на самия курс, посредством въпросници в рамките на 3 оценителни сесии, като ще бъде оценяван и самия процес на преподаване. Фасилитаторите следва да бъдат активни в мотивирането на менторите за осъществяването на напредък и да използват методи за коучинг, за да свържат обучението с техните индивидуални нужди и цели, ориентирани към развитието на общността.

Мониторинг и последващи действия

Участниците в обучението ще станат членове на мрежата на ментори в уязвимите общности като част от провеждането на курса, като целта е те да поддържат комуникацията си след приключване на обучението и да използват новите си умения, за да продължат да предоставят коучинг в рамките на своите общности.

Организаторите на обученията ще следят резултатите от работата в мрежа чрез мониторинг на комуникацията във Фейсбук, както и чрез проучвания, проведени през 6-ти и 12-ти месец след приключване на обучението.

Обучителни модули

Обучението може да се проведе за около 4-8 месеца, в зависимост от времевата рамка.

Графикът и съдържанието на обучението са разделени на 9 модула, включително 4 подготвителни модула, всеки състоящ се от 6-8-часови групови сесии (ГС), 3 домашни

задания (ДЗ) и финален проект, включващ организирането и провеждането на семинар и коучинг в общността:

1. Подготовка, интервюта/подбор (с помощта на въпросници) с/на потенциални участници, въз основа на анализа на несъответствията в уменията. Избраните участници ще подготвят предложение и автобиография на местния си език и ще отговарят на въпросници преди провеждане на интервюто. (6 часа)
2. ГС за представяне на учебни материали, най-добри практики в общността и представяне на анализа на несъответствията в уменията в избраните за участие в проект INTERFACE уязвими общности. (6 часа)
3. ДЗ на базата на личен работен цикъл и казус от общността, запознаване със съществуващата подкрепа, моделите на развитие и предоставянето на финансиране. Разпространение на резултатите сред участниците в партньорските страни чрез платформата на проекта (или Фейсбук). (10 часа)
4. ГС, фокусирана върху коучинг, присъствие, активно слушане, силни въпроси и директна комуникация. Практически упражнения, базирани на констатации от анализа на несъответствията в уменията и ДЗ. (6 часа)
5. Коучинг упражнения на базата на ДЗ, лични професионални ценности, коучинг ценности и изследване на ценностите в общността чрез разговори и наблюдения. Създаване на кратко CV на английски език, включващо ключови лични ценности. Обсъдени и разпространени с други участници, използвайки платформата на проекта (или Фейсбук). (10 часа)
6. ГС, фокусирана върху коучинг за подпомагане на обучението, чрез повишаване на осведомеността, проектиране на действия, организиране на събития, планиране и целеполагане, управление на напредъка и отчетност. (6 часа)
7. Коучинг упражнения на базата на ДЗ, организиране на семинар в общността. (10 часа)
8. Провеждане на семинари в общността в сътрудничество с националните фасилитатори (10 часа). Продължителността на всеки семинар следва да бъде 2-4 часа.
9. ГС за представяне на програмите и целите на семинарите в общностите, дискусии/упражнения, свързани с коучинг опита. Този процес ще бъде координиран от националните фасилитатори във всяка страна. (6 часа)

Учебните и помощните материали ще бъдат поместени на обучителната онлайн платформа и уебсайта на проект INTERFACE.

Очаква се студентите да осигурят най-малко 30 часа коучинг (платен или доброволен), след финализиране на участието в курса и провеждане на семинара в общността. Последващата оценка и подкрепа ще подпомогнат обучаемите в изпълнението на тази задача.

Библиография

- EU. (2017, December 30). *Europa education* . Retrieved from ECTS Users' guide :
http://ec.europa.eu/education/ects/users-guide/docs/ects-users-guide_en.pdf
- EU Lifelong learning. (2017, December 30). *VINTAGE*. Retrieved from Slide share:
<https://image.slidesharecdn.com/leaflet8kc4-141029032253-conversion-gate02/95/the-8-key-competences-1-638.jpg?cb=1414553093>
- FIERE. (2017, December 30). *FIERE*. Retrieved from Reports:
<http://www.fiereproject.com/index.php/reports/>
- International Coach federation. (2017, September 28). *Coach federation*. Retrieved from Core competences: <https://coachfederation.org/core-competencies/>
- Nordregio. (2017, November 10). *Nordregio maps on population and demography*. Retrieved from Demographic Vulnerabilities in 2014: <http://www.nordregio.se/en/Maps/01-Population-and-demography/Demographic-Vulnerabilities-in-2014/>
- Openspace World. (2017, November 10). *Openspace World*. Retrieved from Experiment:
<http://openspaceworld.org/wp2/open>